

Uporaba nesteroidnih antirevmatikov v času epidemije COVID-19

Raziskav, ki bi natančno opredelile varnost uporabe nesteroidnih antirevmatikov pri COVID-19, nimamo. V literaturi je majhno število objav, ki omenjajo možnost, da nesteroidni antirevmatiki morda nekoliko zavrejo protitelesni odziv pri virusnih okužbah, v praksi pa tega ne zaznavamo kot velik problem. Okužbe zgornjih dihal so pri večini kliničnih raziskav najpogostejši neželeni učinek novo testiranih zdravil in tako nikakor niso neželen učinek, ki bi ga opazovali samo pri nesteroidnih antirevmatikih.

Virus SARS-CoV-2, vstopa v celice na površini dihal, prebavi, ledvic, žil. Nekaj raziskav kaže, da bi lahko ibuprofen olajšal vstopanje virusa v celice. Drugih nesteroidnih antirevmatikov topogledno niso raziskovali, se pa po načinu delovanja ne ločijo bistveno od ibuprofena.

Pred uporabo katerega koli zdravila moramo pretehtati možne koristi in tveganja. Nesteroidni antirevmatiki so zdravila, ki učinkovito zmanjšujejo bolečine in vročino, imajo pa precej dobro znanih neželenih učinkov in omejitve za uporabo, ki jih moramo upoštevati ne glede na COVID-19. NSAR uporabljamo v skladu z navodili zdravnika, v najmanjšem možnem odmerku, za najkrajši možni čas.

Glede na to, da na podlagi trenutno dostopnih podatkov ni možno zanesljivo izključiti možnosti neugodnega vpliva nesteroidnih antirevmatikov na potek COVID-19, je verjetno smiselno bolečine v času širjenja COVID-19, lajšati s čistim analgetikom paracetamolom (samostojno ali v kombinaciji z majhnim odmerkom tramadola), če zdravljenje z nesteroidnim antirevmatikom ni nujno potrebno - npr. ob akutnem zagonu protina ali psevdoprotina, poslabšanju ankilozirajočega spondilitisa revmatoidnega artritisa.

Legenda

- ibuprofen (Ibuprofen, Brufen, Ibubel, Diverin, Nurofen, ...)
- drugi NSAR
  - naproksen (Nalgesin, Naprosin, Naproksen, ...),
  - ketoprofen (Ketonol),
  - celekoksib (Celebrex) in
  - etorikoksib (Arcoxia, Roticox, Coxeta, ...)
- paracetamol (Lekadol, Daleron, ...)
- paracetamol + tramadol (Doreta, Zaldiar)
- tramadol (Tadol, Tramal, ...)

Konzilij KO za revmatologijo
Univerzitetni klinični center Ljubljana

Ljubljana, 17.03.2020